

Jó Pajtás

2020. IV. 9.

74. évf., 13. szám

Kacsa vagy sem?

Útmutató az álhírek felismeréséhez

A közkedvelt középiskola

Kea – az eszes madár

Dávid Csilla

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk minden olvasónknak!

Felismered az álhíreket?

Csodaszert találtak a vírus ellen, sarkvidéki időjárás jön, jegesmedve az oroszországi metróon – ilyen és ehhez hasonló híreket már biztosan olvashattatok az internetes honlapokon és a közösségi oldalakon. Különösen most, amikor mindennap újabb hír üti meg a fülünket, fontos megvizsgálni, vajon igaz-e mindaz, amit a hírben állítanak.

Mik azok az álhírek?

Az álhír (fake news) kifejezést napjainkban többfajta megtévesztő, félrevezető tartalomra is alkalmazzák. Többféle típusa van: kamu hír (kitalált híreket terjesztő oldal), elfogult (az anyagait egy bizonyos világlátás, illetve cél érdekében súlyosan eltorzítva, egyoldalúan közreadó oldal), áltudományos (tudományosan megkérdőjelezhető nézeteket propagáló oldal), szatirikus (az ironia és a humor eszközét használó oldal), kattintásvadász (félrevezető címekkel csalogató oldal), facebookos megjelenések, régi témákat felelevenítő cikkek. A digitális média információdömpingje kedvez az álhírek terjedésének, a technológia fejlődése pedig egyre elvetemültebb megoldásokkal képes manipulálni az olvasót a meggyőzés érdekében.

Kattintás előtt mérlegelés!

– Jól gondoljuk meg, hogy egy app, egy játék mihez kér és kap hozzáférést, ha telepítjük vagy játszunk vele.

– A felbukkanó ablakoknak csak megbízható, számunkra ismerős oldalakon higgyünk.

– Nézzünk utána, hogy aki az adott cikket, írást jegyzi, valóban szakértő-e.

– Tájékozódjunk több forrásból, és a hivatkozásokat is ellenőrizzük: valóban megerősítik-e az adott hírt vagy véleményt.

– A hitelesség kiderítése fontos, ellenkező esetben inkább kételkedjünk, és keressük meg a kívánt információt máshol.

– Kattintásvadász vagy félrevezető-e a cím? Mennyire világos a cikk mondanivalója? Milyen az oldal nyelvezete, helyesírása és kinézete? Mennyire tolakodók a reklámok? Miket hirdetnek az oldalon? Ezeket a tényezőket is fontos megfigyelni.

– Ne ossz meg ellenőrizetlen infókat, és a felelős hírterjesztés fontosságára hívd fel mások figyelmét is!

Fénykép is van róla?

Attól még nem biztos, hogy igaz!

Lehet, hogy egy kép többet mond ezer szónál, de az is lehet, hogy csak elaltatja a gyanakvásunkat a sztori hitelességéről. Segítünk eligazodni a képek és szövegek útvesztőjében.

- 1. MINDEN OK!**
A foto eredeti, és a kapcsolt magyarázat is stimmel.
Közvetlenül a strand mellett szállnak le a gépek ezen a reptéren. Tényleg?
<http://www.urbanlegends.hu/wp-content/uploads/AirlinersNetPhoto.jpg>
Igen, St. Maarten szigetén valóban egy strand mellett érkeznek és indulnak a repülőik.
- 2. VALAMI NINCS RENDBEN A TÁLLÁLÁSSAL**
A fotóval nincs gond, csak épp nem az van rajta, mint amit a szöveg állít.
Oroszország északi részén mindennaposak a jegesmedvék a városban. Tényleg?
<https://www.snopes.com/tachyon/2018/11/polarbearbus.jpg>
Nem, ez a jegesmedve nem igazi, csak környezetvédelmi aktivisták öltöztek be.
- 3. KAMU KÉPPEL HITELESÍTENEK**
Egy valós sztorit hamisított képpel próbálnak látványossá, valószerűvé tenni.
Több mint 100 év után újra hó esett Egyiptomban. Tényleg?
http://www.urbanlegends.hu/wp-content/uploads/egyiptom_ho_112.jpg
2013-ban tényleg esett hó Egyiptomban, de azért nem annyi, hogy befedte volna a piramisokat.
- 4. SEMMI SEM STIMMEL**
Sem a foto nem eredeti, sem a magyarázat nem állja meg a helyét.
Az elefánt az ormányában viszi át az úton az elfáradt kisoroszlánt. Tényleg?
<https://www.snopes.com/tachyon/2018/09/elephantftb.jpg>
Nem, a módosított foto eredetileg április elsejei tréfa volt.

+1: ÉS AZ INTERNETES MÉM?
A mémet főként véleménykifejezésre használják, humorral, a képi világot nem érdemes késpéznézni venni.
Mint ahogy ezt a képet látva sem kezdünk Bud Spencer-es Csillagok háborúja-epizód után kutatni.
<https://i.pinimg.com/originals/f7/b1/3b/f7b13b9516440ff1b9c7e066dbe31b7f.jpg>

bűvösvölgy
Forrás: Urbanlegends.hu

(Forrás: Bűvösvölgy)

Fladaró Ancsi

Lassan kezdek hozzászokni az új rendhez. Az elején nagyon nehéz volt komolyan venni ezt az otthoni sulidolgot. Már a korai kelést is lazábban vettem, hiszen az ágytól az asztalig szinte lehetetlen elkészni. Anya kicsit többet pörölt velem a napokban, szerinte túl sok uzsonnaszünetet tartok, és a telefonnal is hosszabban babrálok a kelleténél, de a fogalmazást délután is megírhatom, a matek meg ugyanúgy megvár holnap is. Természetesen ezt csak én gondoltam így, a szülők már az első hétvégén leültek mellém egy nagy papírral, ahová közösen felrajzoltuk az új házirendet. Ha úgy vesszük, elég jól sikerült, az egészet átmásoltam magamnak színes kartonra, és telematricáztam a rubrikákat, így már valahogy ki is néz ez a beosztás. A táblázatban arányosan osztottuk fel a feladatokat, minden napra jut tanulnivaló, házimunka, szabadidő és testmozgás egyaránt. Mondanom sem kell, hogy legjobban a hétvégét várom, amikor a takarítás mellett a legtöbb időm jut magamra és az új hobbijaimra. Hajnival mindennap felhívjuk egymást, az utóbbi napokban sokat hisztizett a bezártság miatt. Persze nekem sem mindegy, de azért mindkettőnkben tartom a lelket, hiszen, átböngészve a netet, egy

csomó jó ötletre bukkantam, mivel üthetjük el az időt. Először is átrendeztem a szobámat, ugyanis régóta készültem már erre. Letöltöttem egy csomó könyvet a netről, most rengeteg olvasnivaló elérhető ingyen, csak néhány kattintás, és kész. Követek két rajzsulit is a Facebookon, bár nem vagyok egy nagy tehetség, valamikor még jól jöhet. Feliratkoztam egy online jóga-csatornára, a filmekben minden menő csaj csinálja, most végre kipróbálhatom, milyen is az. Ezenkívül rendet raktam a könyvespolcomon, átválogattam a ruháimat, és folyamatban van a cuccaim szelektálása (az abakuszra vagy az első füzetemre mi szükségem?), ami használható, anya félreteszi Öcsinek. A legjobban a barátnős séták hiányoznak, minden szombat délután a nyakunkba vettük a várost, vagy lementünk a parkba. Most csak a teraszon tudunk piknikezni, de új családi szokást vezettünk be: jó idő esetén ott reggelizünk, és vasárnaponként óriási kártya- vagy társasjátékszatákat vívunk. Általában veszítek, de tudjátok, hogy szól a mondás: akinek nincs szerencséje a kártyában, annak van a szerelemben. Na, igen, a szerelem. Azt hiszem, Zsombiról lemondhatok egy időre. Vagy lehet, hogy mégsem...?

Csorba Béla

Acélcápa

Szemmértéke pontos,
éles, mint a nikkell,
ne várd, célba vegyen,
húzd a csíkot innen!

Ne tekeregi, trükközz,
orra kanyarfúró,
úgyis megtalál majd,
akárhol elbújó.

Fogsorápolója
márkás reszelőzsír,
de hogyha bekapott,
teutánad sem sír.

Utcai Dávid: Virágokert

EZTFILÓZDKI!

Lehet-e reklám nélkül?

Ha müzlit reggeliznél, Chocapicot veszel, ha pihe-puha ruhát szeretnél, Coccolinót használsz, ha takarítás, Mr. Properért nyúlsz, ha pedig üdítő, akkor egyértelműen a Coca-Cola a nyerő (vagy a Pepsi?). De mégis honnan tudjuk ezeket a kódokat? Sosem tanultuk az iskolában, sosem tanították meg nekünk a szüleink, mégis mélyebben vannak a tudatunkban ezek a szlogenek, mint a periódusos rendszer vagy Petőfi halálának évszáma – amiért pedig egyes járt, ha nem jegyeztük meg.

Egy átlagos ember napi kb. 150 reklámot lát a tévében. Ehhez adódnak még hozzá a YouTube-reklámok, online oldalakon megjelenő hirdetések, plakátok, újságok, szórólapok, rádióhirdetések...

Egy francia filozófus gondolkodott el ezen a problémán, és tette fel a kérdést: ha ennyi reklámot látunk naponta, az vajon milyen hatással van ránk, az életünkre, gondolkodásunkra?

A filozófus azt állítja, hogy a reklámok nagyon felforgatták a valósághoz és a szimulációkhoz való viszonyunkat. Szerinte tele van a világunk nem valóságos képekkel, szlogenekkel, amelyek teljesen áthatják a mindennapjainkat: televíziós személyiségek, influencerek és reklámok szűrődnek be mindenhová az életünkbe. Ez a rengeteg közvetített tartalom már teljesen elhomályosítja a hétköznapi valóságot. Nem a valóságot mérjük a reklámokhoz, hanem éppen fordítva, ezek a beállított, nem valós képek, videók határozzák meg a valóságunkat. Vagyis szerinte a reklámok, videók, filmek képei és szövegei fontosabbak számunkra, mint a valóság, sokkal nagyobb értéket tulajdonítunk nekik. De hogy tudnák ezeknek ellenállni? Vannak egyáltalán olyan vágyaink, álmaink, amelyeket nem befolyásolnak a reklámok?

Tóth Tamara

A közkedvelt középiskola

Az óbecsei Közgazdasági Középiskolába főleg a jó tanulók iratkoznak, ha tudják hova mennek tovább, ha nem. Azért negyedik végére már eldöntik, hogy ezt a szakot folytatják-e, közgazdászok lesznek-e, esetleg jogászok, magyartanárok, tanítónők, óvónők... Ugyanis ez az iskola is fölkészíti a diákjait más egyetemekre is. Meg aztán nemrég nyílt meg a szakács és a cukrász szak is, ahol három évig tanulják a mesterséget, és az iskola konyhájában péksüteményt, tortákat is készítenek. A környező településekről is ide járnak a tanulni vágyók: Péterrévéről, Szenttamásról, Moholról, Pecosorról, Temerinből.

Az iskolában **Nagy Cigura Mónika** magyartanár és tanítványai vártak rám. Először a konyhába invitált a tanár, ahol megmutatta a másodikos **Létó Aurél** leendő cukrász munkáját, mellyel majd Belgrádba megy versenyre. Valójában nem ezzel a banános töltelékkel készült, krémmel leöntött finomsággal fog versenyezni, amit a mélyhűtőből vesz ki, hogy megmutassa nekem. A helyszínen készíti majd az étkeket. Elmondása szerint már kiskora óta készít otthon a mamája és anyukája receptjei szerint sütitket, és minden vágya, hogy Magyarországon tanuljon tovább.

– Még egy év – mondja Aurél –, és befejezem ezt az iskolát, Magyarországon

A leendő pénzügyi adminisztrátorok

folytatom tanulmányaimat, minden vágyam, hogy ott nyissak cukrászdát.

Kellemes idő lévén kimentünk a szépen rendben tartott udvarra, mely nem is udvarra, inkább parkra hasonlít. Letelepedtünk az egymással szembeállított padokra, s először a leendő pénzügyi adminisztrátorokkal beszélgettünk. Mindannyian elsősök: **Kara Emese, Cakó Krisztina, Tót Berta, Barna Teodóra,**

Sági Vivien. Szívesen mesélnek az iskoláról, terveikről....

Emese moholi. Már a tesója is ide járt, s ő ajánlotta, hogy ebbe az iskolába jöjjen.

– Nagyon szép az iskola, most újították föl, az udvaron is sok időt töltünk, szünetekben leginkább itt szórakozunk. Vigyázunk is rá, nem taposunk le a fűvet... Szeretek ide járni, mert a tanárok jók, megértőek. Ha befejezem, pénzügyi adminisztrátor leszek. Kedvenc tantárgyam a könyvelés. Innen Szabadkára megyek, a közgazdasági karra.

Krisztina temerini. Ő is mindennap utazik. Neki meg az unokatestvére ajánlotta, hogy ide jöjjön.

– Nem bántam meg, hogy ide jöttem, máris megszerettem a számvitelt, e tantárgy keretében a könyveléssel kapcsolatos dolgokat tanuljuk meg. Voltam már matekversenyen is... Ha befejezem ezt az iskolát, nem tanulok tovább, hanem Temerinben, bankban helyezkedek majd el.

Berta pecesori. Ő is mindennap utazik.

– Már az általános iskolában is utaztam mindennap ide, Óbecsére, a Samu Mihály Általános Iskolába jártam. Jeles tanuló voltam, félévkor itt is jeles lettem, de igyekezni fogok, hogy év végére kitűnő

Létó Aurél

Közgazdászok, cukrászok és szakácsok

legyek. Azért jöttem ide, mert mesélték az ismerőseim, hogy jók a tanárok, megértőek. Azért sokat kell tanulni, különösen a számvitelt... Megszerettem a gazdaságtant, ott nincs matek. Nem tanulok tovább, itt, Óbecsén szeretnék majd elhelyezkedni.

Teodóra szenttamási. Focista!

– Nagyon jó osztályközösség vagyunk, mindannyian lányok. Megszerettem az osztálytársaimat, jókat dumálunk, szórakozunk a szünetekben. A tanárok szerintem is megértőek, segítőkészek. Ha befejezem ezt az iskolát, tovább akarok tanulni, tornatanárnő szeretnék lenni. Focizom. Nagy tervem van, külföldre szeretnék menni...Az újjvidéki csapatban focizom, minden hétvégén járok edzésre. Különben az iskolának is van női focicsapata.

Vivien temerini.

– Engem a táncművészet érdekel. Már régóta táncolok Temerinben a modern táncsoportban, és azért jöttem ide, mert azt hallottam, hogy ebből az iskolából szinte bármely egyetemre be lehet iratkozni. A táncművészetet választom majd. Szeretek ide járni, lányosztály a miénk...

A tanárokat is kedvelem.

Bajusz Anasztázia és Párduc Lenke elsősök, cukrászok lesznek.

Anasztázia moholi. Mint mondja, van szép konyhája az iskolának, s jó hangulatban telnek a gyakorlatok.

– Nagyon szeretek sütni kalácsokat, tortákat. Már kiskoromban szerettem sütitet készíteni. Ha befejezem ezt az iskolát, akkor Szegeden folytatom a tanulmányaimat, ott is helyezkedek majd el.

Lenke péterrévei.

– Családi barátainktól hallottam, hogy jó ez az iskola. Az idén bögrés sütitet készítünk, kelyhekbe, poharakba rakjuk. Legjobban a csokisat szeretem készíteni, meg enni is. Mert amit megsütünk, azt mi esszük meg. Tervem, hogy továbbtanuljak, de ha mégsem sikerül, akkor Péterrévén elhelyezkedek, vagy otthon készíték szülinapokra tortát, süteményeket...

Zsellér Csongor szenttamási, szakácsnak tanul. Ő is már kiskorában szeretett főzni. Az unokatestvére mesélt minden jót erről az iskoláról.

– A vasárnapi ebédet én készítettem otthon, igaz, anyukám is besegített. Itt, az

iskolában a szép, tágas konyhában mindennek van helye, minden eszköz megtalálható, ami a főzéshez szükséges. Idén, elsőben a mártásokat tanuljuk elkészíteni, másodikban, harmadikban meg a húsokat, leveseket megfőzni. Szeretem elkészíteni a hideg és meleg gyümölcsmártásokat...Nagy tervem van: Magyarországon szeretnék továbbtanulni és saját éttermet nyitni! Azt ajánlom a nyolcadikosoknak, akik szeretnek főzni, jöjjenek ide, nem nehéz iskola.

Végül a tanárnő:

– Jövőre is nyílik két négyéves magyar nyelvű osztály (pénzügyforgalmi és ügyintéző) és két hároméves: kereskedő és cukrász szak. Aki még nem döntötte el, hova menjen tovább, annak ajánlom ezt az iskolát, mert a továbbtanulásra is van lehetőség: jogra, tanító- vagy óvóképzőbe is mehetnek, 4-5 diákom a Magyar Tanszékre szeretne iratkozni. Bármelyik pályát választják, mi fölkészítjük őket a továbbtanulásra, és sikeresen tudnak fölvételizni.

Toncsi a döntőben!

Az óbecsei Koncz Antónió produkciója az István, a király iskolába megy... című énekverseny egyik legjobbjá lett

A centenáriumi trianoni megemlékezés-sorozat részeként a magyarországi és határon túli magyar nyelvű általános iskolák számára meghirdetett István, a király iskolába megy... című énekversenyen a legfiatalabb nemzedékből keresik az új Istvánt, Koppányt, Rékát.

A verseny első körében diákok adták elő a rockopera egy-egy jelenetét.

Az óbecsei Koncz Antónió, a Petőfi Sándor Általános Iskola tanulója István szerepére készülve első produkcióként a Távól vagy tőlem című dalt adta elő saját zongorakíséréssel, és osztott második helyezésként került be az énekverseny második fordulójába.

A második körös szavazás április 16-án délben indul, és május 14-én éjfélig tart, végső eredményt május 15-én hirdetnek. A legjobbak egy stadion méretű helyen fogják bemutatni a művet, és el-

utazhatnak Párizsba is, ahol egy versailles-i kirándulás keretében megnézhetik a trianoni szerződés aláírásának a helyszínét.

K. E.

Pályázatok

Fess bútorok

„Virágozta anno...” címmel hirdetett rajz- és alkotópályázatot a bútorfestésről a Hagyományok Háza Nyitott Műhelye. Az alkotások beérkezési határidejét április 30-ig hosszabbították meg.

A Hagyományok Háza Nyitott Műhelye a népi bútorfestés emlékeit, motívumait, formavilágát megőrkítő rajz- és alkotópályázatot hirdet óvodai és iskolai vagy egyéni gyerekcsoportok, szakkörök és egyéni pályázók számára. Az öt korcsoportban meghirdetett felhívásra csoportos és egyéni alkotásokat is várnak a Kárpát-medencéből és a diaszpórából. A kiírásra társasjátékkal, memóriajátékkal vagy mesekönyvként összefűzött alkotásokkal, képeslappal és könyvjelzővel is lehet pályázni, a felsősöktől népzenei könyv- vagy CD-borító tervet, képregényt is várnak.

A pályázat egyik fontos célja, hogy ösztönözzék az otthon maradó családokat a kreatív időtöltésre, a közös alkotásra. A digitális formában beadható pályázatokat április 30-ig várják. A műveket szakmai zsűri bírálja el, a legszebbnek ítélt alkotásokból a Hagyományok Háza weboldalán virtuális kiállítást rendeznek, a legkiválóbb munkákat beküldők díjban részesülnek. Az értékes különdíjak mellett a fődíj egy múzeumpedagógiai foglalkozás a Magyar Népi Iparművészeti Múzeumban.

A pályázat nyerteseinek a könyvjutalmak mellett a Nyitott Műhely alkotói készítenek oktatófüzeteket, amelyek hasznos segítséget nyújtanak az otthoni egyéni alkotáshoz.

Teljes kiírás: <https://hagyomanyokhaza.hu/hu/node/4299>

Menő a karantén

Az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola nemzetközi pályázatot hirdetett Koronként menő a karantén címmel.

„Most, amikor nagyon fontos, hogy ne hagyjuk el otthonainkat, iskolánk munkaközössége motiválni szeretné a gyerekeket, hogy sajátos, egyedi módon mutassák be, hogyan töltik el idejüket otthonukban. Ez lehet rajz, fotó, videó vagy bármi más. Mindenféle megközelítést és megoldást örömmel látunk, éljen a kísérletezés!” – áll többek között az iskola pályázati felhívásában.

A pályázatra nemcsak iskoláskorúak jelentkezhetnek alkotásaikkal, hanem azoknál fiatalabb és idősebb hazai és külföldi személyek is. A munkákat a stopcorona67@gmail.com e-mail-címre várják. A beérkezett alkotásokat az iskola Facebook-oldalán lehet majd megnézni. A legjobbakat díjazzák.

Szabó Viola, 4. osztály, Samu Mihály Általános Iskola, Péterréve

Ősi esőerdő maradványaira bukkantak az Antarktisz alatt

A szakértők már eddig is tudták, hogy az Antarktisz nem volt mindig az a kihalt, kopár jégsivatag, mint amilyenek manapság ismerjük, nemrégiben pedig újabb fontos bizonyítékot találtak ennek alátámasztására. A nemzetközi kutatókból álló csapat 2017-ben a Pine Island-gleccser alatti tengerfenéken bukkant rá a jég alatti, nagyjából kilencvenmillió éves üledékmagra, ami arról tanúskodik, hogy az Antarktisz növényzete egykoron olyan lehetett, mint ma Új-Zélandé.

Ulrich Salzmann, a Northumbriai Egyetem paleoökológusa ennek alapján rekonstruálta, milyen lehetett egykor az Antarktisz klímája és növényzete. Eszerint a Kréta-kor közepén, amikor a Földön még dinoszauruszok éltek, a kontinenst

mocsaras, mérsékelt égövi erdők boríthaták, nagyjából olyanok, mint amilyeneket manapság Új-Zélandon találunk.

Ez különösen annak tükrében figyelemre méltó, hogy az Antarktisz elhelyezkedése nem sokat változott az elmúlt kilencvenmillió évben, ami azt jelenti, hogy a kontinens már akkor is hónapokra sötétségbe borult. A kuta-

tóknak viszont arra is van magyarázata, hogy lehetett mégis burjánzó növényzet a kontinensen: számításaik szerint a kontinens éves átlaghőmérséklete 12 Celsius-fok volt, a nyári átlaghőmérséklet pedig 19 Celsius-fok lehetett, ez tette lehetővé a növényzet elszaporodását a kevés napfény ellenére.

(Rakéta)

Hulladékból mobiltöltő

Egy angliai dizájnstúdió nemrégiben előrukkolt a Föld mintájára márványozott, Bluetooth-tal ellátott hangszóróval és teleföntöltővel, hogy így tartsa körforgásban a kidobott műanyag szemetet.

A környezetbarát teleföntöltő magasan kiemelkedik az eddigi innovációk közül, ugyanis anyagát száz százalékban használt, kézzel préselt műanyagok, illetve újrahasznosított akkumulátorok adják.

A tizenkétezer milliamperóra (mAh) kapacitású akkumulátorokat egyedi márványmintázatú burkolattal látták el, gyártásuk pedig leginkább a kenyérszítási folyamatához hasonlítható; képzeljünk el egy összefüggő, megolvasztott műanyagmasszát, amiből letépnek egy-egy kisebb darabot, hogy aztán formaprés alá tegyék.

A kiválasztottak – Emberek az űrben

Több mint 12 ezer fő jelentkezett asztronautának az Amerikai Űrutatási Hivatal (NASA) által kiírt pályázatra. Ez a második leg tömegesebb jelentkezés, ami a NASA-hoz valaha is beérkezett.

Mind az 50 amerikai államból érkeztek pályázatok az Artemis programra, amely a Holdat, majd a Marsot kutatja – közölte a hivatal. Most folyik a vizsgálatuk, a kiválasztottak nevét 2021 nyarán hozzák nyilvánosságra. A NASA februárban jelentette be, hogy űrhajósokat keres. A jelentkezés feltétele az amerikai állampolgárság, a természettudományos master fokozat és legalább két év szakmai tapasztalat vagy legalább ezer óra repülési kiképzés. A határidő március vége volt.

Az előző, 2017-es kiírásra rekordszámú, 18 ezer pályázat érkezett, 11 nőt és férfit választottak ki közülük. Kiképzésük januárban fejeződött be. Velük együtt most 48 űrhajós dolgozik a NASA-nál. Az űrutazások kezdete, vagyis a múlt század 60-as éveitől 350 asztronautát képeztek ki az Egyesült Államokban.

(MTI)

Kea – az eszes madár

Az Új-Zéland Déli-szigetén honos kea a világ egyetlen alpesi papagája. A keák ismertek intelligenciájukról és kíváncsiságukról; mindkettő létfontosságú a zord hegyvidéki környezetben való túléléshez. A kea képes logikai rejtvények megoldására, például tárgyak eltolására és elhúzására adott sorrendben, hogy így élelemhez jusson, illetve egy bizonyos cél elérése érdekében képes az együttműködésre.

A kea hírhedt vizsgálási és manipulálási vágyáról, amely kártevővé avanszálja az állandó lakosok körében, és látványos tesztet tesz a turisták számára. A „hegyek bohóca” ugyanis megvizsgálja a hátizsákokat, a csizmákat vagy akár az autókat, gyakran okoz bennük kárt, olykor kisebb tárgyakkal elrepül.

A 40-50 centiméter testhosszú, egyméteres szárnyfesztávolságú, 800-900 gramm körüli testtömegű madár a hűvös területen őshonos. A faj létszáma egyre csökken, ma már mindössze 3300 egyede él vadon a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) adatai szerint. Miután egyes különösen kreatív egyedei a birkákat is megtámadták, hogy a bőrük alatti zsírrétegből csipegessenek, nagyon rossz híruk kelt a farmerek körében, ezért is irtották őket hajdan. Emellett a szigetre behurcolt fajok és betegségeik is nagy pusztítást végeztek körükben. Jelenleg az európai állatkertekben mintegy 185 kea él.

Okosabb, mint egy csimpánz

Az Aucklandi Egyetem munkatársai által végzett kutatással először sikerült bizonyítani, hogy egy madár képes valódi statisztikai következtetéseket levonni. A szakemberek hat madárnak megmutatták, hogy ha fekete színű facsipeszt választanak, akkor ennivalót kapnak, ha viszont narancssárgát, akkor nem jár a jutalomfalat. Ezután két átlátszó edényt mutattak nekik, amelyekben keverve voltak a különböző színű fadarabkák, de az egyikben a feketéből, a másikban a narancssárgából volt több.

Egy ember mindkét edényből kivett egy-egy csipeszt, de úgy, hogy a kea ne láthassa, milyen színűt. A madárnak ezután meg kellett tippelnie, hogy melyik kézben van a jutalommal járó fekete fadarab, és az állatok következetesen azt a kezet választották, amelyikkel a nagyobb számú fekete csipeszt tartalmazó edénybe nyúltak.

„Tanulmányunk azt sugallja, hogy ez a képesség a főemlősökön kívül a madaraknál is kialakult” – mondta Alex Taylor professzor, hozzátéve, hogy eredményeik hasznosak lehetnek a mesterségesintelligencia-kutatásban.

Zoológiai szenzáció a Szegedi Vadasparkban

Keafiókák keltek ki a Szegedi Vadasparkban. Ez az első alkalom, hogy sikerült szaporítani az Új-Zélandon őshonos hegyvidéki papagájt, a világ legokosabb madarát. A ritka fajt az európai fajmentő tenyésztési program (EEP) keretében tartják Szegeden. Az angol állatkertből érkezett tojó és a csehországi hím 2018 végén lett egy pár, és 2020 első hónapjában kezdtek el költeni. Mind a három tojásuk kikelt, sajnos az egyik fióka túl gyenge volt, és elpusztult, kettő azonban szépen felcseperedett. A keafiókák világra-jövele az év egyik nagy zoológiai szenzációja.

A jószágos levelibéka

Naphosszat járták az erdőt, de nem volt szerencsájük, mindig üres tarisznyával tértek vissza, így ment ez hosszú heteken át.

A kunyhó mögött pedig egy hatalmas fa odvában, ahol összegyűlt az esővíz, ott élt Adaba, a levelibéka.

Egyik délután felhangzott az éneke:

– Kutty-kurutyty! Kutty-kurutyty! Kutty-kurutyty! A lány éppen a kunyhó előtt várta a fivéreit, ahogy meghallotta az éneket, dühösen rákiáltott a békára:

– Mit kurutytyolsz te itt? Inkább hozz nekem valami ennivalót, éhes vagyok!

A béka erre nyomban elhallgatott, kiugrott az odvából, egykettőre emberré változott, és eltűnt az erdő sűrűjében.

Két óra sem telt bele, már vissza is érkezett. Megállt a kunyhó ajtajában, friss húst rakott a lány elé.

– Süsd meg vacsorára – mondta –, a fivéridek úgysem hoznak semmit.

A lány azután boldogan készítette a vacsorát. Adaba meg belefeküdt a kényelmes függőágyba, és nézte, ahogy pirul a tűz fölött a hús.

Már a nap is leszállt, mire a három fivér megérkezett. Üres tarisznyáikat nagy mérgesen a kunyhó sarkába dobták, egyetlen vadat sem ejtettek megint.

A lány jót kacagott rajtuk:

– Gyertek szaporán – kiáltotta a tűz mellől –, kész a vacsora!

A fivéreknél még a szájuk is nyitva maradt csodálkozásukban, amikor megtudták, hogy mi történt.

Másnap reggel pedig Adaba így szólt hozzájuk:

– Mutassátok a nyilaitokat!

A három fivér szótlanul lerakta a nyilvesszőket Adaba lába elé a földre.

Adaba akkorát nevetett, hogy az erdő is visszhangzott bele:

– Ilyen sáros nyilakkal akartok ti vadászni?

Azon nyomban hozzálátott a munkához. Sorra tisztogatta a nyilvesszőket, a lányt pedig megkérte, fonjon horgászkozleket, és feszítse ki két fa közé. Ahogy elkészültek, Adaba ismét a fivérekhöz fordult.

– Álljatok ide mögém!

A három fivér felsorakozott mögötte. Adaba pedig megtanította őket, hogyan kell a horgászkozlekre biztosan célba találni. Attól fogva aztán együtt járták az erdőt, és annyi vadat ejtettek, hogy valósággal roskadoztak a tarisznyák alatt.

A három fivér nagyon megszerette Adabát, hozzáadták a nővérüket feleségül, és boldogan éltek együtt a kunyhójukban.

Egy napon aztán így szólt Adabához a felesége:

– Gyere, menjünk fürödni a folyóba!

Ahogy a folyó partjára értek, az asszony nyomban beleugrott a vízbe, lebukott a hullámok alá, ismét felmerült, jókedvűen kiáltott férjének a partra:

– Gyere!

Adaba azonban így válaszolt:

– Én csak esővízben fürdök, folyóban sohasem.

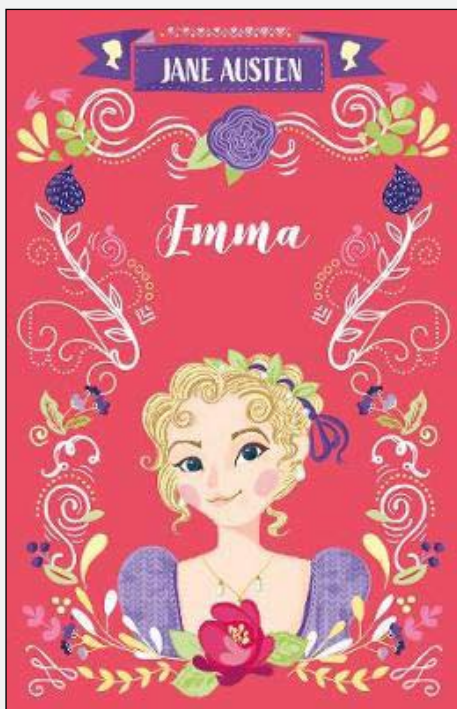
De az asszony nem hallgatott rá, kiúszott a partra, és lefröcskölte Adabát:

– Nem vagy te béka, hogy esővízben fürödj!

És csodák csodája, ahogy a folyóvíz végigfolyt a testén, Adaba nyomban újra békává változott, egykettőre beugrott egy odvas fa törzsébe, és nem tért onnan vissza.

Az ostoba asszony aztán szánta-bánta már a vétkét, heteken át éjjel-nappal sírt férje után a kunyhóban, de hiába. A fivéreknél pedig soha többet nem tudtak annyi vadat ejteni, mint amikor a jószágos Adabával járták az erdőt.

(Dél-amerikai népmese – Olasz György átdolgozása) 9

Első fejezet

Emma Woodhouse igazán mindent megkapott az élettől, ami szép és jó: csinos volt, eszes, gazdag, derűs természetű; már huszonegyedik évében járt, de komolyabb baj vagy bánat még sosem érte.

Gyöngéd és elnéző apa kisebbik leányának született, és mikor nővére férjhez ment, nagyon fiatalon ő lett a ház úrnője. Anyja oly rég meghalt, hogy simogató kezét halvány emlékként tudta csak felidézni, de helyét olyan kiváló nevelőnő foglalta el, aki szeretetével csaknem pótolni tudta az édesanyját.

Miss Taylor tizenhat évet töltött Woodhouse-ék házában, nem is nevelőnő volt, inkább a leányok barátnője,

Jane Austen

Emma

(Részletek)

nagyon szerette őket, különösen Emmát, ők ketten igazán testvéri meghittségben éltek. Miss Taylort akkor sem vitte rá a lélek, hogy bármit megtiltson neki, amikor még – legalábbis névleg – nevelőnőnek számított, mióta pedig tekintélyének még az árnya is rég eltűnt, kölcsönös baráti szeretetben éltek együtt, s Emma azt tehetette, amihez épp kedve támadt; nagyra becsülte ugyan Miss Taylor véleményét, de azért legtöbbször a saját feje után ment.

A baj csak az volt, hogy – így állván a dolgok – Emma mindig megtehetette, amit a fejébe vett, s hajlott arra, hogy a kelleténél elégedettebb legyen önmagával; tartani lehetett tőle, hogy emiatt sok öröme megkeseredik majd később. De ez a veszély még nemigen jelentkezett, úgy-hogy Emma a legkevésbé sem látta semmi kárát. Most érte az első bánat – de ez is szelíden jött, mégcsak nem is igazi kellemetlenség alakjában. Miss Taylor férjhez ment. Miss Taylor elvesztése okozta élete első fájalmát. Kedves barátnője esküvője napján történt először, hogy Emma hosszabb ideig bánatos gondolatokba merült.

...

– Szegény Miss Taylor! Bárcsak megint itt lehetne! De kár, hogy Mr. Weston épp őt választotta!

– Nincs igaza, papa, igazán! Mr. Weston olyan derűs, kedves, kiváló férfi, megérdemli, hogy jó felesége legyen, és azt sem kívánhatja, hogy Miss Taylor örökre velünk éljen és elviselje minden szeszélyemet, amikor a saját házában is élhet.

– Saját házában? Ugyan minek neki a saját ház? A mienk legalább háromszor akkora. Te pedig, drágám, sose vagy szeszélyes.

– De hányszor elmegyünk majd meglátogatni őket, aztán meg ők is eljönnek hozzánk. Állandóan találkozunk majd. Nekünk kell kezdenünk, nagyon hamar el kell mennünk hozzájuk első vizitbe!

– Drágám, hogy mehetnék én olyan messzire? Randalls nagyon messze van! Félannyi utat sem tudnék gyalog megtenni.

Emma Woodhouse nem kifejezetten szimpatikus, sőt, olykor bizony undok, gonoszkodó, akaratos és önző. Elsőre talán egyik felsorolt tulajdonságot sem képzelnék bele egy romantikus regény hősnőjének alakjába. Ráadásul még volt Emmának egy furcsa hobija is: örömmel hozott össze magányos szíveket saját ízlésének megfelelően. Ez a tevékenysége, és persze a személyiségéből adódó konfliktusok okozzák a bonyodalmak többségét a regényben. Aggodalomra azonban nincs ok, mindenki megtalálja végül a maga párját

A kerítőnő

– akárcsak zsák a foltját –, a boldog befejezés garantált. De nem is ezért olvassuk Jane Austen regényeit, hanem szellemes és szerethető, de tökéletlen szereplőiért, és mert itt a nők, lányok bizony kiállnak magukért, megküzdnek céljaikért, és nem csak a társadalmi elvárások szerint akarnak élni. Például Emma nem a jól férjhez menést tekintí életcéljának, bár ezt elkerülni ő sem tudja...

Mindezekon felül ez a könyv nagyon sok bájt és humort is tartalmaz, talán az első miatt inkább a lányok olvassák majd szívesen, de szórakozni a fiúk is jól szórakozhatnak az olyan figurákon, mint Emma apja, aki retteg a változástól, és folyton aggódik mindenki egészségéért. De ne feledkezzünk meg Mr. Knightley-ről sem, aki...na jó, ezt inkább nem mesélem el. Olvasás közben majd rájössz te is!

Jó szórakozást!

Herédi Károly

Jelige: Szerelem

Kedves Bizi!

13 éves lány vagyok, és nagyon szerelmes egy 2 évvel idősebb fiúba! A fiú nem az én iskolámba jár, eddig edzéseken találkoztunk hetente kétszer. De most minden elmarad a járvány miatt, és még nem is láthatom, amiért nagyon boldogtalan vagyok. Mindig, amikor megláttam, úgy éreztem magam, mintha nem férnék a bőrömbe, a szívem dübörög, és hangosan szétkiabálnám, hogy mennyire szeretem. De visszafogom magam, vigyáznom kell, mert az egyik legjobb barátnőmnek is ő tetszik. Ha megtudná, hogy nekem is ez a fiú tetszik, nagyon megharagudna rám, és elbúcsúzhatnék a barátságunktól. Az biztos, hogy a barátnőmet a fiú nem szereti, mert állandóan engem néz, és mosolyog rám, amikor találkozunk. Persze, én is mosolygok rá! Ha ezt megmondanám a barátnőmnek, összetörném a szívét! Nem tudom, meddig titkolhatom az egészet. Félek, hogy előbb-utóbb kikotyogom majd a barátnőmnek. Mit tegyek? Szeretném, ha végre mindenki tudná, hogy kit szeretek, de akkor elveszítek egy barátot. Hiányzik a fiú is és a barátnőm is, mert nem találkozhatunk. Kérlek, segíts! Mit tegyek?

Válasz:

Először is mélyeket lélegezzél, gondold át a helyzetet, azt, hogy mennyire fontos most, hogy megvédjed magadat

és a családtagjaidat a fertőzéstől. Ne is próbálkozz találkozni a barátnővel, ismerősökkel, a szimpátiáddal se, mert most ez a legfontosabb. Tartsd a kapcsolatot a közösségi oldalakon a fiúval is. Úgy látom, hogy szinte nincs, akinek ne lenne Facebook- vagy más közösségi oldalon profilja. Keresd meg a fiút, jelöld be, és meglátod, hogyan alakul tovább a dolog.

Amit megtehetsz, az az, hogy számba vedd papíron, de lehet gondolatban is, hogy miért is fontos neked a barátnőddel és persze a többi, nagyon közeli barátnőddel való barátság. Azt is vedd papírra, mit nyersz és mit veszítesz azzal, ha nyilvánosságra kerül a fiú iránti vonzalmad. És mit nyersz és mit veszítesz, ha a barátnőd megharagszik rád. Ha ezt megteszed, könnyebben döntesz majd. Arról is el kellene gondolkodnod, hogy milyen

barátnő az, aki nem veszi észre, hogy a barátnőjének tetszik valaki. Az igazi barátnő az, aki örül annak, hogy valaki vonzódik hozzád és szeret téged, örül annak, hogy boldog vagy. Azt hiszem, bárhogy teszel, a barátságok próbára kerül. Próbáld meg a barátnőddel megbeszélni az érzéseidet anélkül, hogy megmondanád neki, kiről van szó. Lehet, hogy ő is észrevette már, hogy az a fiú neked nagyon tetszik. Ha csúnyán viselkedik és megharagszik rád, talán jó is lesz, mert kiderül, hogy tényleg jó barátnőd-e ez a barátnő. Biztos vagyok benne, hogy bármi történik is, nem fogsz magadra maradni. És lesznek még szimpátiák, szerelmek is.

Kérdéseitekre

Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

AKIKRE AZ ÖRDÖG VIGYÁZOTT

A sztálingrádi halálosztó

A világhálón számtalan helyen olvasható, hogy Vaszilij Grigorjevics Zajcev volt a második világháború legsikeresebb orvlövésze. Tény viszont, hogy még hazai pályán, mármint a Vörös Hadsereg soraiban sem ő volt a legjobb. A történet azonban mégis róla szól, hiszen valóban eredményesen vadászott az ellenségre. Őt viszont a kommunista propaganda vette célba, és építette legendává.

A második világháború kezdetén a nácik hadigépezete megállíthatatlanul tört előre, már a legnagyobb szovjet városokat ostromolta, és változtatta őket romhalmazzá. Mivel a szovjetek hadifelszerelés tekintetében akkor még hátrányos helyzetben voltak, ám mindenáron lassítani akarták az ellenség előretörését, az ellenállás számos formáját alkalmazták. Ezek közé tartoztak az orvlövészek, vagy ha úgy tetszik, a mesterlövészek. A szétlőtt meg lebombázott városok romhalmazai között számtalan rejtkehelyről osztották a halált. Szinte minden puska- és kézifegyverrel egyvel kevesebb támadót jelentett.

Csakhogy orvlövésznek lenni nem azt jelentette, hogy páholyban ülve, senkitől sem veszélyeztetve válogatott a célpontokban. Gyakran órákon át, álcázva és mozdulatlanul vártak arra, hogy az ellenség besétáljon a célkeresztbe. Meg aztán az ellenségnek is voltak orvlövészei. Csakhogy Zajcevvél ők sem tudtak mit kezdeni.

Vaszilij Zajcev már kisgyerek korában eljárt vadászni nagypapjával. Az Urál hegységben a vadászat nem úri kiváltság volt, hanem a megélhetést jelentette, ezért hamar megtanult pontosan lőni. Ezt a tudását Sztálingrád védelmében kamatoztatta, amikor tíz nap alatt 42 ellenséges katonát lőtt ki. 1942 novemberében és 1943 januárja között pedig az igazolt találatainak száma elérte a 242-t. Ebben az időszakban a Vörös Hadseregben még nem volt gyakorlat hősöket fabrikálni. A propaganda azonban jónak látta, ha egyik-másik harcost példaképként állítja. Zajcevvél is ezt tették, mai szóhasználatnál élve ő lett a sztár. Róla írtak, róla beszéltek, leveleket írtak neki... A propaganda azt sugallta: „Legyél te is Zajcev!”

Orvlövészi pályafutása azonban gyorsan véget ért – az ördög egy pillanatra nem nézett oda –, egy felrobbanó akna repesze megsebesítette a szemét. De kigyógyult, visszakérült a frontra, és végigharcolta a háborút. Ennek során begyűjtött kitüntetéseinek jegyzéke olyan hosszúvá nyúlt, mint a bölcsőde mosodaszámlája. Már életében legendává vált. Ennek ismeretében nem

meglepő, hogy ezt az amerikaiak tették. Az *Ellenség a kapuknál* című filmet (Paramount Pictures, Jean-Jacques Annaud rendezése) nem árt megnézni. Nemcsak azért mert van benne akció, hanem az emberi sorsokkal is foglalkozik, és meglehetősen realista képet fest arról, hogyan működött a sztrácsináló háborús propaganda. Szóval valóban jó film.

Van-e a filmnek valóságalapja? Igen, van. De megtörtént-e az is, ami izgalmassá teszi? Ezt húzós megállapítani. Arról van ugyanis szó, hogy a németek Sztálingrádba küldték Heinz Thorvald mesterlövészt, hogy vadássza le Zajcevet. A film a két főszereplő napokig tartó párbaját, ügyeskedését, ravaszkodását, megpróbáltatásait meséli el. Igen, sejtitek már, végül Zajcev lövi ki Thorvaldot. Csakhogy a film valódi nevekkkel, létező személyekkel, fellelhető dokumentumokkal dolgozik. A német hadsereg pedig nem tartott nyilván Heinz Thorvald nevű mesterlövészt.

Buzás Mihály

Vaszilij Zajcev kedvenc puskájaival meg némi kitüntetéssel

Ami lesz, ami van és ami elmaradt

Az Eurovíziós Dalfesztivál helyett

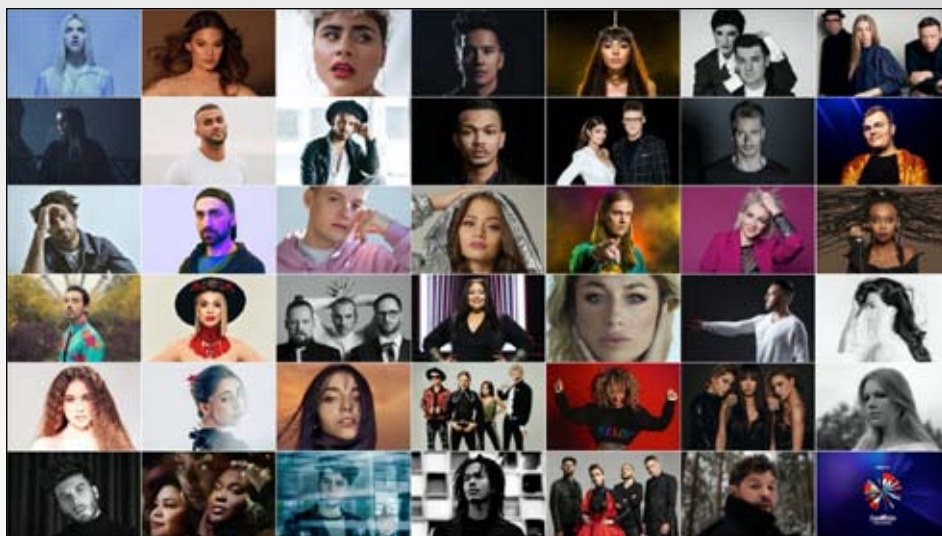
Nemrég arról írtunk, hogy a járványhelyzet miatt idén elmarad az Eurovíziós Dalfesztivál. Azóta a rotterdami Ahoy központot, ahol eredetileg megtartották volna a rendezvényt, ideiglenesen járványközponttá alakították át. A holland szervezők azonban elhatározták, hogy valamilyen módon kárpótolják a közönséget és az előadókat: televíziós műsort készítenek a dalfesztivál helyett, persze publikum nélkül. A május 16-ára tervezett műsor címe Europe Shine a Light, célja Európa egységét bemutatni a világjárvány idején, így nem lesz versenyjellegű. A tervek szerint mind a 41 résztvevő ország előadója és korábbi versenyzők is fellépnek, persze csak virtuálisan, a saját országukból jelentkezve. A műsor címe a fesztivál egyik korábbi győztesének dalára utal: a Katrina and the Waves 1997-ben a Love Shine a Light című dalával győzött, ez volt egyébként a britek legutóbbi dala. A szervezők minden EBU-tagországot (EBU: Európai Műsorsugárzók Uniója) arra buzdít, hogy az összetartozás jegyében sugározza a show-t.

Fel a fejfel! – üzeni a Kies

Kies facebook

Az idei Dal válogatójának egyik résztvevője a Kies zenekar volt, Az egyetlen című dalával az elődöntőig jutott. A négy főt számláló rockegyüttes tagjai három különböző településen élnek, így ők is az online kommunikációra támaszkodnak. Ily módon készítettek ún. karanténklipet a Fel a fejfel! című dalukhoz, hogy ezzel nyújtsanak vigaszt rajongóiknak. A dal a februárban megjelent Nincs az a sor,

amibe szívesen beállnék című lemezükön található meg, akárcsak Az egyetlen. A Kies tagjainak elmondása szerint több klipet is terveztek, épp aktuális lett volna egy forgatás, de mivel mind zenekari, mind egyéni szinten a társadalmi felelősségvállalás mellett állnak ki, ezúttal azt szerették volna megmutatni, hogy mivel foglalkoznak otthon, mialatt igyekeznek átvészelni ezt az időszakot. Mindenki maga rögzített otthoni felvételeket, és ezeket rakták össze videóként. A Kies tagjai azt is mondták, hogy kerülik a tömeget, és amit csak lehet, otthonról intéznek el. Másokat is arra biztatnak, hogy maradjanak az otthonaikban, tartsanak ki, és próbálják hasznosan eltölteni az időt.

Nem jött a nyuszi!

A Nyúl Péter vegyes, élő és animált technikával készült, amerikai–ausztrál

koprodukciós filmet 2018-ban mutatták be. A készítők csak a közelgő húsvétot szerették volna még szebbé tenni, nem fűztek hozzá túl nagy reményeket, mert akkortájt a filmvilágot a Fekete Párduc tartotta lázban.

Nyúl Péter és barátai viszont, ahogy beugráltak a mozikba, úgy a nézők szívébe is, és kasszasiker lett belőle. A film rendezője, Will Gluck be is jelentette, hogy készítenek második részt. A Nyúl Péter 2. – Nyúlcipő bemutatója eredetileg nemrég lett volna, hogy ismét bearanyozza a húsvétot, de a terveket áthúzta a járványhelyzet, így a hivatalos premier átcúsúszik a jövő év elejére. A második részben Nyúl Péter megtaaszthatja, hogy mi van a kerten túl, a kalandok ugyanis nagyvárosban folytatódnak.

Összeállította: L. M.

Színes tojások természetesen

Ha ezeket a színezőanyagokat kipróbálsz, biztosan nem kell attól tartanod, hogy a főtt tojásokat a héj alatt is befogja a sok színezőanyag. Amint megelégtelted a színes tojásokban való gyönyörködést, törj fel egyet, és már eheted is! Semmi esély rá, hogy veszélyes színezőanyagot juttatsz a szervezetedbe, és még a környezetet sem szennyezed vele! Miért? Mert azzal fested be őket, amit máskor megeszel! Lássuk, milyenre festheted a tojásokat!

A **sárga** szín eléréséhez a legjobb választás a curry vagy a kurkumapor.

Kék tojáshoz használj összevagdalt vörös káposztát. Ezt főzd egy fél óráig, utána a főzővízbe tedd bele a tojásokat, és tartsd benne addig, amíg a kívánt színt el nem éred.

A **lila** szín eléréséhez a lila hagyma a legoptimálisabb választás. Esetleg pótolhatod céklával, azaz céklalével.

Ha **zöld** tojásokat szeretnél, akkor vágj apróra petrezselyemlevelet, spenótot, sóskát vagy csalánt. Szórd bele forró

vízbe, főzd fél óráig, majd ebbe a vízbe tedd bele a tojásokat.

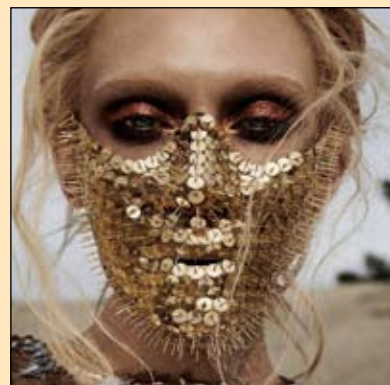
A **narancssárga** szín eléréséhez szórj tíz kávéskanál pirospaprikát egy fél liter vízbe, majd főzd fél óráig. Ezután tedd bele a tojásokat, és várd meg, míg szép narancsszínt vesznek fel.

Mi a curry?

A curry kifejezés a tamil kari szóból származik, és fűszeres, leveses szószot jelent, amit rákanalaznak a rizsre. Hogy az európaiak elsősorban fűszerkeverékként ismerik, az az Indiából visszatérő gyarmatosítóknak köszönhető, akik elkészítették a kárpotot, hogy otthonukban is élvezhessék az Indiában megszeretett curry fűszeres ízét. A curry alapvetően egy cserjeféle, aminek a leveleit ételek ízesítésére használják. Ugyancsak currynek neveznek egy fűszerkeveréket, amelyet korianderből, édes köményből és fekete borsból kevernek, de kerülhet bele kurkuma, mustár és görögszénamag is.

Extrém maszkokat húznak a koronavírus idejére

Egyre többen hordanak maszkot az utcán, hogy megvédjék magukat és környezetüket a koronavírustól. Néhányan ebben is megcsillogtatták kreativitásukat, és díszes maszkokat húztak az arcukra. Persze, a maszkok funkcionalitása erősen megkérdőjelezhető!

Ezzel a koronavírussal éppen nem, de az embereket biztosan távol tarthatnád magadtól!

Aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet. Ugye?

A divat pedig itt is nagy úr!

Nyuszikörmök!

Jön a húsvét, ezért alkalomhoz illő körmök is kellenek ám! A rózsaszín és a kék színt kombináld, majd fogpiszkálóval pici pöttyöket fess a körmökre, a nyuszi pedig két körszerű alakzattal rajzold meg, utána jöhetnek a fülek, valamint a pamacs a nyuszi farkának.

Fejtörő

Biliárdgolyók

Kilenc teljesen egyforma biliárdgolyó van egy asztalon. Az egyik egy-két grammal nehezebb, mint a többi nyolc. Kétfányéros mérlegünk van, és csupán két mérési lehetőség áll rendelkezésünkre ahhoz, hogy biztosan megtudjuk, melyik a nehezebbik golyó. Hogyan járunk el?

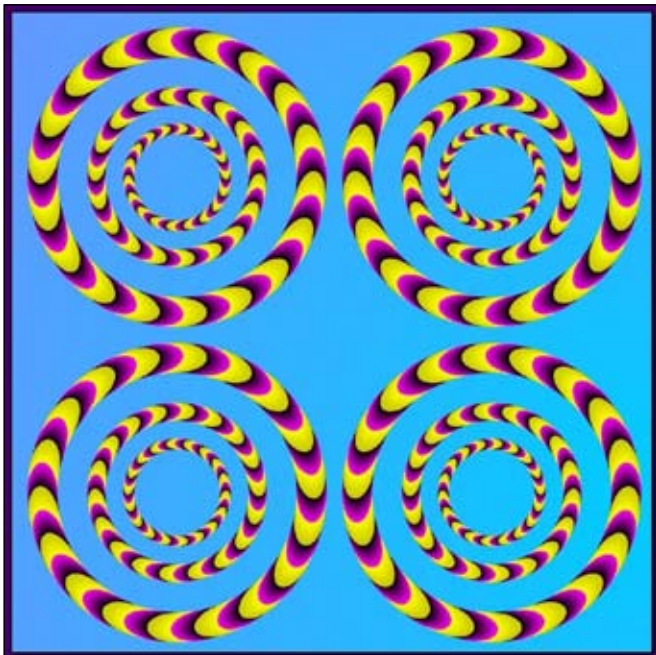
Egy égő, három kapcsoló

Van egy folyosó, a végen egy szoba egy égővel. A folyosó elején, ahonnan nem látni a szobába, három kapcsoló. Akármít tehetsz a kapcsolókkal, de csak egyszer mehetsz be a szobába. Hogyan találd ki, melyik kapcsoló gyújtja az égőt?

Melyik szó a kakukktojás?

Vedd sorra a szavakat – vízszintesen! Fontold meg, melyik a kakukktojás a három közül. Választásodat indokold is meg!

1. elefánt	dinoszaurusz	mamut
2. kutya	birka	kecske
3. darázs	pók	méh
4. gyík	sikló	kígyó
5. panda	gorilla	csimpánz
6. oroszlán	tigris	kenguru
7. bagoly	sas	veréb
8. pulyka	gólya	házigalamb
9. zebra	párduc	zsiráf
10. borz	mókus	pele
11. teve	ló	csikóhal
12. szarvas	nyúl	őz
13. sertés	szitakötő	vaddisznó
14. jegesmedve	rozmár	pingvin

Ha rezzenéstelenül, hosszasan nézed a képet, egy idő után mozgást vélsz felfedezni.

Nyelv és játék

Rakj ki a megadott betűkből értelmes szavakat! Melyik a leghosszabb?

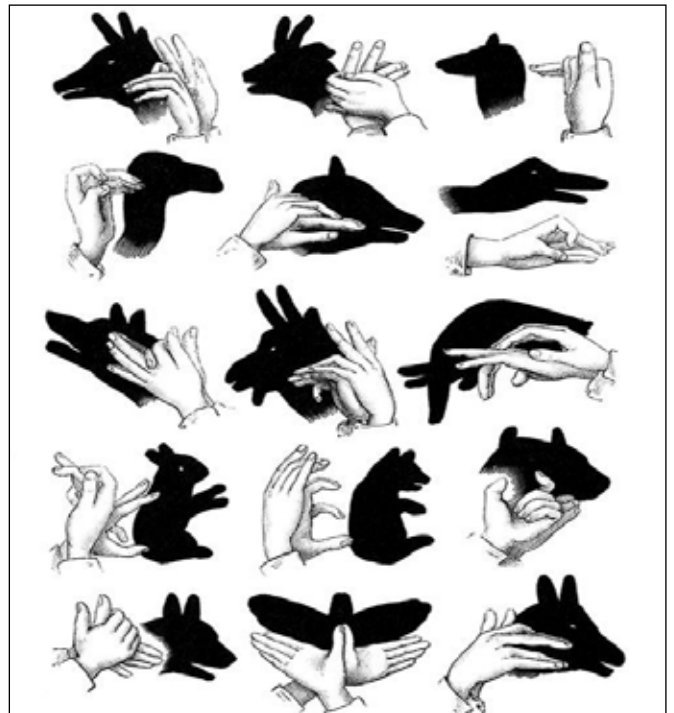
A É O C K N P R S Z, A A E E B K K L R T

Képezz a szavakból új szavakat úgy, hogy a betűk közé egy „m” betűt teszel!

DÉZSA, KOROS, DOB, TEREK, HAVAS, MEGÉR, BABA

Fejzd ki mindegyik kifejezést egy szóval, amely a „lap” szót tartalmazza!

FEJÜNKÖN HORDJUK, ÚJSÁG, SZOBOR ALJA, EVEZŐ

Kínában már az ókorban is népszerű volt az árnyjáték, napjainkban táborozáson, esetleg áramszünet idején kitérő móka.

(Megoldás:
Biliárdgolyók – Az első mérés: először hármas csoportokba osztom a golyókat, és a mérleg két tányerjára helyezek egy-egy hármas csoportot. Ha a mérleg kibillen, akkor tudom, hogy melyik csoportban van a nehezebbik golyó. Ha viszont nem billen ki, akkor az asztalon lévő csoportban van. A második mérés: veszem a nehezebbik csoportot – már csak ez érdekel. Ha nem billen ki, akkor az asztalon lévő a nehezebbik golyó. Ha a mérleg kibillen, akkor megvan a nehezebbik golyó. Ha nem billen ki, akkor az asztalon lévő a nehezebbik golyó. A szobában aztán megfigyélod, hogy az égő forró, hideg vagy éppen világit.
Rakj ki a megadott betűkből értelmes szavakat! Melyik a leghosszabb? Példák: kék, kén, kap, kapor, szek, szén, szép, répa – tele, baka, telera, belera.
Képezz a szavakból új szavakat úgy, hogy a betűk közé egy „m” betűt teszel!
désma – kormos – domb – termék – hamvas – megmér – bambadésma ki mindegyik kifejezést egy szóval, amely a „lap” szót tartalmazza!
mazzal – kalap – hirtlap / napilap / talp / talpat – lapát)

Elveszett

- Petike odaáll az anyja elé:
- Anyu, elvesztettem a szemüvegemet – szipogja.
  - Hát keresd meg! – mondja az anyja.
  - Nem lehet! Addig nem látok keresni, amíg nincs meg a szemüvegem!

Kémiaórán

- Szervusz, Móricka! Mi volt ma az iskolában?
- Robbanóanyagot készítettem kémiaórán.
- Ezt nevezem! És mit adtak fel házi feladatnak?
- Semmit. Arra már nem maradt ideje a tanár úrnak.

Házi dolgozat

Az ötödikes tanulóknak a tejről kell írniuk házi dolgozatot. Minden gyerek oldalas terjedelmű dolgozatot ad be, csak Móricka az, aki összesen csak két sort írt. A tanár szigorúan kérdi tőle:

- Miért írtál ilyen keveset a tejről?
- Bocsánat, tanár úr, de én a sűrített tejről írtam!

Mi a foglalkozása?

- Petikétől kérdezi a tanárnő, hogy apjának mi a foglalkozása:
- Még nem számoltam össze, de azt hiszem, ezermester.

Átlászó kutya

- Hogy hívják az átlászó kutyát?
- Nejlon Tacska.

Kindertojás házilag

A rendőr kakaóport szór a csirkefészekbe. Erre a felesége ráripakodik:

- Mi a fenét csinálsz, te szerencsétlen? Még jó, hogy tejszínhabot nem adsz nekik!

Mire a rendőr:

- Nem látod? Kindertojást csinállok!

Faz

- Kik laknak a konyhaszekrényben?
- Hát Fazék.

Panzióban

- Drága uram, mindent meg fogunk tenni, hogy otthoni körülményeket biztosítsunk önnek – fogadja a vendéget a kis panzió tulajdonosa.

Mire a vendég:

- Őszintén szólva, én inkább csendben és nyugalomban szerettem volna eltölteni ezt a két hetet.

Kinéz

- Hogy néz ki maga?
- Hát úgy, hogy elhúzom a függönyt.

Indián telefon

- Mi volt az indiánoknál a mobiltelefon?
- A futótűz.

Ma utazom

- Kovács rettenetesen elveri a fiát.
- Miért bántja azt a gyereket? – kérdezi a szomszéd.
  - Holnap lesz a bizonyítványosztás, de nekem még ma el kell utaznom.

Vendégszeretet

Amikor elment az utolsó vendég is, a háziasszony így szól a férjéhez:

- Na, Jenő, most már visszaállíthatod az órákat két órával!

Szafari élmény

- Képzeljétek, éppen dzsippel hajtottam a sivatagban, amikor egy hatalmas oroszlán toppant elém!
- És te mit csináltál?
- Jobbra jeleztem az irányjelzővel, megvártam, amíg az oroszlán arra fordítja a fejét, aztán hirtelen, teljes gázzal elhajtottam balra!

Helyzet

A kis gép pilótája leszállásra készül. Az irányítótoronyból beszólnak neki:

- Kérem, adja meg a helyzetét!
- A helyzetemet? Itt ülök egészen elöl, a gép orrában!

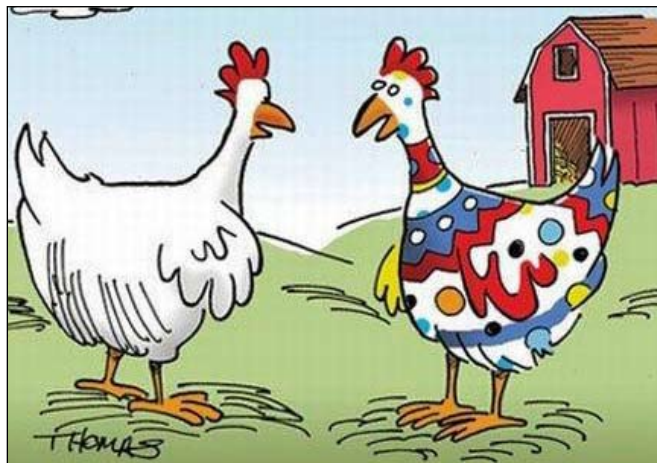
Homokozóban

Két ovis játszik.

- Ha kitalárod, mennyi pénz van a markomban, tiéd lehet mind a kétszáz dinár!

Felfedezés

- Gézuka, gyere ki, mutasd meg a térképen, hol van Amerika! – mondja a tanár a gyerekeknek.
- Itt – mutat a megfelelő helyre a gyerek.
- Jól van. Móricka, most mondd meg, hogy ki fedezte fel Amerikát?
- Hát a Géza!

Húsvéti tojás voltam

Szerelmes vagyok vagy megbolondultam?

Ajajaj! Nagy a gond. Két lehetőség létezik. Vagy szerelmes vagyok, vagy meghülyültem. (Bár az utóbbi valószínűbb.) Nos, ugye már beszéltem nektek Ádámról? Tudjátok, a fiú, aki annyira tetszett, meg minden. Olyan sok új dolog történt az iskolán kívül (kényszerszünet, koronavírus, bunyók, mi-egyéb), hogy róla szinte egyáltalán nem írtam nektek. Hát most bepótolom a lemaradást. Elárulom, hogy a következő részekben csak róla fogtok hallani. Ebben az új digitális rendszerben úgysem történik semmi, csak tanulunk, tanulunk és tanulunk. (Gondolom, nálatok sincs másképp.) Na de, hogy visszatérjünk Ádámról, az utóbbi időben rengeteget gondolok rá. Elképzelem, hogy neki zongorázom, agyalok az eddigi találkozásainkon, álmodozom, és azon kesergek, hogy ő biztos nem gondol ennyit rám. Közben az is eszembe jut, hogy ha a lányok tényleg két évvel érettebbek, mint a fiúk, akkor most is éppen mással lehet elfoglalva (mármint Ádám). Legalábbis valószínűleg nem azon jár az esze, hogy mi történik velem a kényszerszünet idején. Inkább valami számítógépes játék járhat az eszébe, vagy mit tudom én. Viszont nem is ez a lényeg. Ha nem jutok eszébe, az még nem olyan nagy baj. A fiúk ilyenek, nem álmodoznak annyit. (Bár ki tudja.) Én (mint lány) minden este arra vágyom,

hogy vele álmodjak, ezért elalvás előtt erősen rágondolok. Ennek egyszer az lett a vége, hogy nem olyasmit álmodtam, amelyet szerettem volna. Hát igen... Abban a bizonyos álomban megpofoztam Ágit (akit egyébként sem kedvelek), mert Ádámmal beszélgettem, és úgy láttam, hogy el akarja csábítani. Aztán az álom további részét főleg sírással töltöttem, ugyanis Ádám nem vette jó néven a pofont, sőt nem valami szép szavakat használt, amikor hozzám beszélt. Persze a valóságban soha nem pofoznám meg Ágit. (Vagy mégis?) Nem, nem... Vagy... Á, dehogy! Na, gyorsan befejezem, mert még olyan dolgokat mondok itt, hogy... Csak még egy valamit szeretnék kérni tőletek. Anya nyitott nekem e-mail-címet: justtikamegmondja@gmail.com. Megírnátok nekem a véleményeteket ezzel a szerelmes dologgal kapcsolatban? De őszintén ám! Ti éreztetek már ilyet? Most hülye vagyok, vagy szerelmes? El kéne felejtennem Ádámot? Vagy felhívnom magamra a figyelmét? Jaj, bárcsak itt lenne Andrea! Most elmondhatnám neki... Tényleg nagyon számítok a tanácsaitokra! Még a végén beleőrülök ebbe az egészbe! Segítsetek! (Ha úgy gondoljátok, hogy nem adtam meg elég információt Ádámmal kapcsolatban, olvassátok el a következő részt, abból minden kiderül.) De addig is, adios, barátaim!

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Mennyit tudsz a húsvétról?

A húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe. Ma már nem sokan ismerik az ünnep eredetét és a hozzá kapcsolódó népszokásokat. Mutasd meg, hogy ez rád nem igaz! Válaszolj a következő kérdéseinkre:

1. Mit jelképez a hagyományosan piros színűre festett húsvéti tojás?
2. Mit szentelnek meg nálunk a húsvét előtti, úgynevezett virágvasárnap?
3. Melyik naphoz kapcsolódik az ételszentelés hagyománya?

A helyes válaszokat legkésőbb április 16-áig küldjétek el címünkre. Levélcímünk: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad. A választ elküldhetitek a jopajtas.szerk@magyarszo.rs e-mail-címünkre is. A nevetek mellett írjátok meg az iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímeteket.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

